

Hľadá sa riaditeľ zemegule

TÉMA | Slovensko ponúka do volieb generálneho tajomníka OSN silného kandidáta. Ak uspeje, mohol by zvýšiť kredit našej malej krajiny v zahraničí.

Titulok presne vystihuje to, ako voľbu generálneho tajomníka OSN vníma časť ľudí, ktorí svetovú politiku sledujú len sporadicky. Čudujú sa aj tomu, že by to dokonca mohol byť Slovák. Nuž, nie je to celkom tak. Žiadny riaditeľ zemegule, žiadne teplé miestečko. Ide o funkciu šéfa najväčšej globálnej organizácie. A tá je naozaj funkčne vysoká, diplomaticky vrcholová a záťažovo administratívna.

O tom, kto bude riadiť OSN, rozhoduje pätnásťčlenná Bezpečnostná rada a najdôležitejší sú jej stáli členovia – zástupcovia USA, Ruska, Číny, Francúzska a Veľkej Británie. Mnohí zainteresovaní takýto model kritizujú, ale nejaká zmena sa bude rodiť veľmi ťažko. Je to jednoducho momentálny „status quo“.

To, že sa Miroslav Lajčák, Slovák, minister zahraničných vecí, o takúto významnú funkciu uchádza, je okrem iného aj dobrý kus osobnej odvahy. A ukazuje sa, že je opodstatnená. V neformálnych – inak povedané neoficiálnych – hlasovaniach sa drží

na poprednom mieste. Oceňujú sa jeho preukázané schopnosti diplomatického remesla. V snahe zábojovať o pozíciu generálneho tajomníka OSN ho podporilo aj vedenie štátu, ktoré za Lajčáka na viacerých medzinárodných fórach príkladne lobovalo. Avšak aj napriek tejto snahe sa slovenské politické špičky v niektorých prípadoch nezdržali neuvážaných vyjadrení, ktoré sú veľmi citlivo vnímané a analyzované na medzinárodnej scéne. A v konečnom dôsledku môžu byť jazýčkom na váhach pri definitívnej voľbe.

Dlho sa diskutuje o tom, že v nasledujúcom období by mal OSN viesť predstaviteľ z východnej Európy. A to práve preto, lebo z nášho regiónu ním nebol doposiaľ nikto. Východná Európa si to však nijako neľahčuje. Vyrojilo sa veľa kandidátov z nášho regiónu. Pri všetkej úcte aj takých, ktorí sa s Lajčákovými výkonmi naozaj porovnávať nemôžu. Skôr by pomohlo, keby sa región zjednotil a dohodol na jednom, prípadne dvoch silných menách. To sa však, ako

Imrich Béreš

predseda Predstavenstva
Prvej stavebnej sporiteľne

Dlho sa diskutuje o tom, že OSN by mal viesť predstaviteľ z východnej Európy. Východná Európa si to však nijako neľahčuje.

už býva zvykom, nestalo. A tak sú v hre aj možnosti, ktoré môžu napokon pomôcť kandidátovi z iného regiónu sveta. Rozhodne mnoho okolností, a najmä politický biznis, ktorého detaily sa zrejme nedozvieme. Diplomacia a medzinárodné vzťahy sú aj napriek volaniu verejnosti po transparentnosti tak trochu zahalené oponou. Čo je však naď slnko jasné, Slovenská republika poskytla silného kandidáta. Našu krajinu v tomto boji naozaj hrdo reprezentuje.

Výsledok ešte nepoznáme. Preto vnímam ako nepochopiteľné, že už dnes počuť typicky slovenské reakcie: A čo by Slovensko z toho malo, keby uspel? Moja odpoveď je jednoznačná. Ešte je len vážnym kandidátom na tento post a už si veľa ľudí po svete otvára Google Maps a hľadá, kde sa na mape nachádza Slovensko. A som rád, že sa môžeme pýšiť aj silnými diplomatmi, nielen športovcami či umelcami. Diplomacia je totiž tiež umenie a každý úspech v tejto oblasti zvyšuje našej malej krajine kredit.